

‘Гара армуд’ – во время спелости мякоть бывает черного цвета, поэтому ее называют гара армуд. Плоды до спелости бывают мутнозеленого цвета. Очень сочный и вкусный, урожайность 20-25-ти летнего дерева 150-200 кг.

‘Испийи армуду’ - Очень урожайный, с каждого дерева получают 250-300 кг фруктов, плоды среднего размера (150-200 г), одна сторона красного цвета. Фрукты созревают в июле месяце.

‘Меше гезели’ – Деревья среднего размера, урожайный, пирамидальный сорт. Плоды среднего размера, плоские, созревают в августе месяце, кисло-сладкий. Устойчив к хранению, транспортабельна.

УДК 633.527

Байструк-Глодан Л.З.

*Институт сільського господарства Карпатського регіону НААН, вул.. І. Франка, 32, с. Лішня, Дрогобицький р-н, Львівська обл., 82127, Україна
e-mail: glodanlesa@ukr.net*

СЕЛЕКЦІЯ БАГАТОРІЧНИХ ТРАВ, ПРИДАТНИХ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ

Одним з факторів розвитку тваринництва в Україні, особливо молочного скотарства, є створення відповідної кормової бази. В основі вирішення цієї проблеми, безумовно лежить наявності високопродуктивних сортів і гібридів кормових культур, адаптованих до конкретних ґрунтово-кліматичних умов і здатних забезпечити виробництво високоякісних кормів.

Поширення різних видів багаторічних бобових трав зумовлено ґрунтово-кліматичними умовами зони та біологічними особливостями культури. Незважаючи на специфічні ґрунтово-кліматичні умови зони Передкарпаття, Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН займається селекцією всіх основних багаторічних бобових і злакових трав, які придатні для вирощування саме в нас.

Із 24 сортів конюшини лучної, які занесені до Державного реєстру сортів рослин, придатних для вирощування в Україні на 2018 р., 2 створені в Інституті сільського господарства Карпатського регіону НААН - ‘Передкарпатська б’ та ‘Трускавчанка’, один ‘Україночка’ - проходить Державну науково-технічну експертизу, із 6 сортів конюшини повзучої – в ІСГКР - ‘Лішнянська’ та ‘Східничанка’, із 2 сортів конюшини гібридної – в ІСГКР - ‘Придністровська’. По грядищі збірній до Державного реєстру сортів рослин, придатних для вирощування в Україні на 2018 р., занесено 14 сортів, з яких три сорти нашої селекції: ‘Дрогобичанка’, ‘Марічка’, ‘Бойківчанка’; тимофіївка лучна – 10 сортів, наш ‘Підгірянк’; пажитниця багаторічна – 33 сорти, з яких два створено селекціоне-

рами ІСГКР - 'Дрогобицький 16' та 'Осип'; костриця лучна – з 24 сортів, сорт 'Говерла' - селекції ІСГКР, костриця очеретяна, занесено 16 сортів, серед яких сорт нашої селекції 'Смерічка'. До Державного реєстру занесено тільки один сорт мітлиці велетенської 'Галичанка' селекції ІСГКР.

Важливою біологічною властивістю багаторічних злакових трав є здатність до кушіння і відростання після скошування та випасання. Від них залежить розмір врожаю і кількість укосів, які можна одержати на пасовищі або сінокосі. Злакові трави засвоюють азот переважно з верхнього шару ґрунту, тому добре розвиваються в сумішках з бобовими.

Сіно багаторічних бобових трав багате на перетравний протеїн: в одній кормовій одиниці сіна конюшини міститься 140-150 г, тим часом як в одній кормовій одиниці зеленої маси кукурудзи лише 50-60 г, в кукурудзяному силосі – близько 40 г або в 2-2,5 рази менше, ніж потрібно для продуктивного тваринництва. За вмістом протеїну, кальцію, фосфору та вітамінів сіно і зелена маса багаторічних трав займають одне з перших місць серед кормових культур.

Селекція багаторічних трав в ІСГКР на даний час ведеться у таких основних напрямках:

- оцінка генофонду культур багаторічних бобових і злакових трав за морфо-біологічними та господарськими ознаками, виявлення генетичних джерел селектованих ознак;
- визначення кормової цінності сорторазків багаторічних бобових і злакових трав за врожаєм зеленої маси, вмістом сухої речовини та показниками якості;
- виявлення взаємозв'язків між кормовою і насінневою продуктивністю і ознаками, що їх обумовлюють;
- на основі виділених джерел створення нового вихідного матеріалу для селекції сортів багаторічних бобових і злакових трав в умовах Передкарпаття;
- дослідження генетичної природи і характеру успадкування основних селектованих ознак;
- виділення цінного селекційного матеріалу за господарсько-корисними ознаками;
- встановлення особливостей росту, розвитку газонних трав та екологічну пластичність і стабільність перспективних видів та сортів за умов Західного регіону України;
- з'ясування впливу агроекологічних чинників на особливості формування насінників газонних трав на розвиток рослин та їх ростові параметри;
- встановлення показників продуктивності газонних трав та їх декоративності залежно від видових і сортових особливостей;
- створення високоврожайних сортів багаторічних бобових і злакових трав.